

GASTEIZ

BAT, BI EDO HIRU EGUNETAN

**VITORIA
GASTEIZ** !
turismo
& convention bureau

*Joan-etorri bat
munduko hiri berdera*

Euskal enogastronomia dastatzeko
eta mila urteko historiaz gozatzeko
helmuga naturala

ZUKUTU EZAZU GASTEIZKO EGONALDIA AHALIK ETA GEHIEN

Denbora justuarekin bazatoz ere, Euskadiko hiriburuan erraz-erraz **konbinatu ahalko dituzu historia, natura eta enogastronomia**. Hiriaren tainari eta bertako garraio publikoari esker, aise mugitu ahalko zara jasangarritasunaren ikonoa den helmuga turistiko honetan.

Hiriko hainbat eremutako txokoak eta planak aukeratzen laguntzea da proposamen hauen helburua, baina **zuk markatuko duzu erritimoa. Gozatzea da betebeharrak**

1. EGUNA: ERDI AROKO HIRIGUNEA ETA ERDIGUNEA

Goizean, Andre Maria Zuriaren plaza izan daiteke lehenengo geralekua, gure postal ezagunena baita. San Migel eliza da tokian buru (XIV-XVI), eta, erdialdean, Gasteizko guduari (gure historiako gertakariarik nazioartekoenari) egindako monumentua dago. Halaber, landare-eskulturarekin argazkia ateratzeko balia dezakezu ueña.

Oinkada gutxi batzuetara, **Espania plaza** edo **Plaza Berria** deiturikoa dago. Olagibel arkitektoaren lana izan zen, eta bertan dago **Turismo Bulegoa**; hortaz, Erdi Aroko hirigunea bisita gidatu batekin edo zeure kabuz ikusiko duzun erabaki dezakezu.

Eta **Erdi Aroko hirigunera** barreiatzeko ueña iritsi da: goza ezazu almendra-formarekin itxuratutako milaka urteko kaleez. Harresia, jauregiak, dorretxeak eta elizak behatu ahalko dituzu, zeinen artean **Santa Maria katedrala** nabarmentzen den: bertako zaharberritze-lanetara bisita egitea egundoko plana da. Halaber, Bibat Arkeologia eta Karta Museoak edota Farolen Museoak harrituko zaituzte.

2. EGUNA: ARTIUM, SENDA ETA ERAZTUN BERDEA

Goiza hasteko, bizikleta bat alokatzea edo paseoa eta garraio publikoa konbinatzea balora dezakezu. Lehenengo geraleku gisara, **Artium Arte Garaikidearen Euskal Zentro-Museoa** proposatzen dizugu, non, besteak beste, Picasso, Miro eta Oteizaren lanak aurki ditzakezun.

Ondoren, zoaz **Senda ibilbiderantz**. Hor, Frai Francisco Vitoria ibilbidea, Cervantes ibilbidea eta San Prudentzio etorbidea elkarlotzen dituen bidea hasten da: hiru kilometro ehun urteko zuhaitzen, luxuzko etxeen, jauregien eta museoen artean (**Arte Ederren Museoa** eta **Arma Museoa**). Bidean aurrera eginez, Prado parkea ikusi ahalko duzu, eta, Armentian jada, **San Prudentzioren basilika erromanikoa**. Denbora gehiago izanez gero, hortik hurbil dagoen basora sar zaitzetzeko, Eraztun Berdearen zati baita.

Eguedrian, erdialdera bueltan (autobusez, 4. linea, Ramiro Maeztu kalearen 6. zenbakiraino, eta, tranbiaz, Angulemaraino), **Azoka Plazako** gastrotaberna batean bazkal dezakezu.

Arratsaldean, **Salburua** ikusteko ordua iritsi da (3. linea Zurbano atariraino / Biosferaraino). Hezegune honek nazioarteko garrantzia du eta Gasteizko Eraztun Berdearen ikonoa da. Ez utzi bisitatu gabe **Ataria** interpretazio-zentroa, eta ez galdu bertako behatoki panoramikoa. Eta, hemengo beste parke handietako bat ezagutu nahi baduzu, **Olarizu** duzu hurrengo geralekua (3. linea, Izardui Komandantearen kaleraino / Zumakeraraino): bertako muinoak hiriaren panoramika onenetako bat eskaintzen du. Eguna amaitzeko, gozatu afari batez, **Euskadi Gastronomika** klubeko lokal batean.

3. EGUNA: MUSEOAK, PARKEAK ETA ESTIBALIZ

Goizean, Erdi Aroko hirigunean eta erdigunean ikusteko geratu zaizun kultura-ekipamenduren bat bisitatzea iradokitzen dizugu; hala nola: **Montehermoso Kulturunea**, XVI. mendeko jauregi batean; **Natur Zientzien Museoa**, Doña Otxanda dorrean, ed **Arte Sakratuaren Museoa**, Katedral Berrian.

Parke eta lorategiekin osatzeko, Fernandez de Pierola Apezpikuaren lorategiak daude Katedral Berriaren atzealdean. Pixka bat urrunago, beste aukera batzuk daukazu; besteak beste: Arriaga parkea (hiriguneko handiena da, eta tranbiaz nahiz autobusez iritsi zaitetzeko bertara, 4. linean Intermodaleraino joanda), Judimendi (antzinako hilerri judua da, eta autobusez 5. edo 6. linean Judimendiraino / San Joaneraino joanda iritsiko zara) edo San Martineko parkea (Katedral Berritik oinez, 15 minutura dago).

Eguerdian, anima zaitze **pintxo**en **ibilbide** bat egitera. Arabako Pintxoaren Aste Nagusiko lokal irabazle eta finalistez galdetzea da aukeretako bat.

Arratsaldean, **erdigune neoklasikoan** ibil zaitetzeko. Plaza Berriaren eta Andre Maria Zuriaren plazaren ondoan, oso interesgarriak dira Otagibelen **Arkupeak**, Terrorismoaren Biktimen Memoriarako Zentroaren eraikina, Foruen plaza (**Txillidaren** eskultura bat dago bertan) eta Probintzia jauregia. Oso hurbil, **Florida parkea** zain daukazu, gure parkerik enblematikoena (1820an eraiki zuten).

Eta, eguna osatzeko, ez dago **tokiko merkataritzan** erostea bezalakorik. Eskaintzan, negozio bitxiak eta kate nagusietako dendak daude. Azkenik, gure webean **Izarren Gida** begiratzea proposatzen dizugu, hiriko jatetxeen artean hauta dezazun.

Eguerdian, Gasteizen edo Araban ondo bazkaltzeko iradokizunak aurkituko dituzu **Arabako Gastrogidan**.

Arratsaldean, **Estibalziko Andre Mariaren santutegia** bisitatu dezakezu, 10 kilometrora baino gutxiagora dagoen erromanikoko perla. Eta, inguruko beste bazter batzuk ezagutzeko: <http://v-g.eus/hiritikgertu/> / <http://v-g.eus/naturaraban/> / <https://alavaturismo.eus/eu/>

Informazio guztia eguneratua hemen: www.vitoria-gasteiz.org/turismoa

PROPOSAMENAK

Erreserbak eta informazioa
bisita tematiko hauei eta beste batzuei buruz
Turismo Bulegoa.+34 945 161 598 / 99

BETIKO GOZOAK

Goxua, artisau-bonboiak, trufak... Tokiko tradizio gozogileak amaiera bikaina emango die zure otorduei, eta ezin hobeia izango da oroitzapen gozo bat eraman dezazun.

<http://v-g.eus/gozoak>

ARDORIK ONENAK

Arabako Errioxako ardoek eta Arabako Txakolinak nazioarteko prestigioa daukate. Halaber, aurki itzazu bisitatzeko bodegak eta enotekak:

<http://v-g.eus/ardoak>

ILUNABARRA SAN BIZENTETIK

Beha ezazu ilunabarra San Bizente aldatatik, Goiuri jauregiaren izkinako ezkutuearen ondoan, Gasteizko mendie eta Katedral Berriari begira.

SAN MIGELEKO ORUBEA

Hedegile kaleko txokorik berezietako bat (10. eta 14. zenbakien artean). San Migel dorrea eta Corcuera eta Alanza familiaren etxea ikusi ahalko dituzu.

BURUILERIA PLAZA

Biratu eta harritzeari ez uzteko modukoak: Santa Mariaren ikuspegia, Hurtado Andarren dorrea eta Portalon eraikina (biak dira XV. mendekoak), Gobeo-Gebara-San Joandarren arma-etxea (XVI. mendekoa)...

<http://v-g.eus/buruileria>

HIRI MARGOTUA

Berdintasunaren aldeko muralak, jatorri-aniztasuna ospatzekoak, tokiko historiari keinua egitekoak... Artea eta aldarrikapenak hiriko fatxadetan

<http://v-g.eus/hormairudiak>

GASTEIZ

Gozatu Green Hiriburuaz!

Andre Mari Zuriaren Plaza

Gasteiz berez da harrigarria. Europan, berdeguneen azalera handienetakoa duen hiria da; bai pasieran ibiltzeko, korrika egiteko edo bizikletaz ibiltzeko, bai hegaziak ikusteko, bai zaldiz ibiltzeko.

'European Green Capital 2012'

sariak, 2016tik Turismo Helmuga Jasangarria izateak eta 'Global Green City 2019' izendapenak, nazioarte mailan ingurumenarekin konpromiso handienetakoa duen hirietako bat dela baieztatzen dute. Zatoz Gasteiz ezagutzera!

Eraztun Berdea

Festak eta kultur-adierazpenak. Goi-mailako proposamenak eskaintzen ditu ekitaldien egutegiak. Adibidez, Jazzairen Nazioarteko Jaialdia, Azkena Rock Festival, Magialdia, Kaldearte (arteak kalean), Nazioarteko Antzerki Jaialdia eta FestVal-a (telebista) daude. Baita kirol-txapelketak ere; adibidez: Martin Fiz maratoia edo Gasteizko Ironmana. Eta, jakina, gure kulturaz gozatzeko oneak: herri-kirolak, folklorea, San Prudentzio eta Estibalizko Andre Mariaren jaiak (Arabako zaindariak), Santiago eguna eta Andre Maria Zuriaren festak ahaztu gabe, non penintsularen iparraldeko jai-giro onenetako bat bitzitu ahalko duzun.

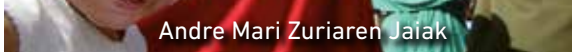

Muralismoa

Ondare historikoa. Gasteizko Erdigune Historikoa monumentu-multzo izendatu zuten 1997an; bere horretan kontserbatzen du Erdi Aroko trazadura,

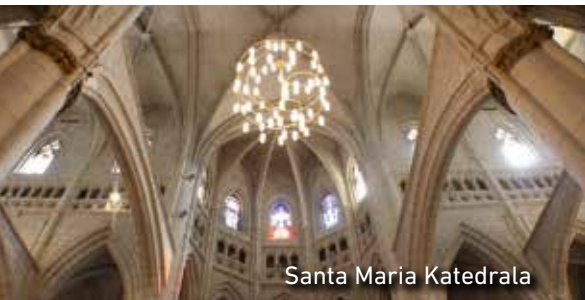

eta bisitaria antzinako garaietara eramaten duten txokoak ezkutatzeko dituzte. **Santa Maria katedralaren** edo Katedral Zaharraren (XIII. mendea) eta **Erdi Aroko harresiaren** (XI. mendea) kasua da hori; biak ala biak nahitaez ikusi behar direnak. Hala ere, ezin ditzakegu ahaztu bere elizak eta Goiuri, Montehermoso eta Eskoriatza-Eskibel jauregi errenazentistak.

Andre Mari Zuriaren Jaia

Enogastronomia. Gastronomia Hiriburu Nazionala izan zen 2014an; izan ere, plater tradizionalenak eta euskal sukaldaritzaren sorkuntza berri-tzaileenak dasta daitezke Gasteizen, bai jate-txeetan, bai pintxoaren tabernetan, poltsiko guztie-tarako eskaintza zabalarekin. Hori guztia Arabako Errioxako ardoekin eta Arabako txakolinarekin batera. Eta, postreerako, hiriko gozogintza-tradizio apartak ematen dizkigun sorkuntza gozo asko-tarikoak. **Ardoaraba** azoka enogastronomikoari, **Pintxoaren Aste Nagusiari** eta **pintxo-poteari** es-ker, kalean bertan goza daitezke zapore onenez.

Santa Maria Katedrala

Olagibelen **Arkupeak** (XVIII. mendea) Erdi Aroko Arbendolaren eta Zabalgunen neoklasikoaren arteko malda libratzen du. **Andre Maria Zuriaren plazatik** eta **Espania plazatik**, merkataritza-giro handia duten oinezko-kaleetara iritsi zaitezke.

Natura. Gasteiz 115.000tik gora zuhaitz ditu hiriguneko kale eta parkeetan sakabanatuta, Eratzun Berdean daudenez gain. Parkeen artean, nabarmentzekoa da erdigunean bertan **Florida Parkea**, XIX. mende hasierakoa. **Eratzun Berdean**, bestalde, oinezko-ibilbideen eta bizikleta-ibilbideen sare zabala dago eta, parkeen artean **Salburuko hezeguneak**

aipamen berezia merezi du. Bertan, hegaztiak, oreina eta desagertzeko arrisku larrian dagoen bisoi europarra beha daitezke. Hantxe dago **Ataria**, natura ezagutzeko zentroa.

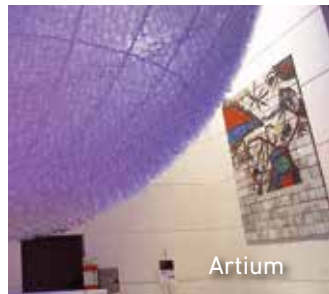

Ataria

Pintxoak

Museoak. Arte garaikideko bilduma itzelarekin, aldi baterako erakusketa interesgarriak eskaintzen dizkigu **Artium museo-zentroak**. **Arte Ederren** museo eta **BIBAT** museo ere badauzkagu. Azken horretan, **Arkeologia museo** eta **Fournier Karta museo** biltzen dira, munduko karta-bilduma onenarekin. Maria Sortzez Garbiaren katedralak edo Katedral Berriak **Arte Sakratuaren museo** dauka. Halere, ezin ditzakegu museo bitxiak ahaztu, Arma museo edo **Farolen** museo, adibidez, beregeneroan bakarra izaki azken hori.

Artium

Arabako ERRIOXA

Gasteiztik hegoaldera, kilometro gutxira, mahastiz ereindako paisaiatz goza dezakezu, bai eta bertako ardoak dastatu ere, upeltegi tradizionaletan zein Calatravak, Cheryk edo Mézieren diseinatutako eraikin abangoardistetan. Iparraldera kilometro gutxi batzuk eginez, **Aiarako baltararen** paisaia ederra aurki dezakezu; Arabako txakolinaren sortlekua.

Toki SINESTEZINAK

Añanako Gatzagak behatzea ahalbidetzen dizu **Gatz Haranak**. 6.500 urtetik gora dituzte aipatu gatzagak, eta, oraindik ere, **Añanako gatz** ekoizten dute, chef ospetsuenek erabiltzen dutena. **Arabako lautadan**, toki hauek bisitatu daitezke: **Estibalzko Andre Mariaren basilika** erromanikoa, **Aguraingo** hiribildua, **Gazeo** eta **Alaizako margoak** eta **Egilazeko trikuharria**.

IBILBIDE ETA BISITA GIDATUAK

Ibilbide eta bisita gidatuen eskaintza handia dago, eta, horiekin, ikuspuntu guztietatik ezagutu ahalko duzu hiria.

Erdi Aroko Erdigunea ezagutzeko bisitak; maitasun- istorioen haria, literatur-lanen eszenatokiak edo legendetako pertsonaiak jarraituz, hiria ezagutzeko bisitak; Santa Isabel hilerria edo Horma-irudien ibilbide bitxia ezagutzeko bisita gidatuak. Baita, korrika egin edo bizikletaz ibili bitartean, hiria zeharkatzeko proposamenak ere.

ENOGASTRONOMIA

Hornidura-azoka bisitatzeaz gain, ezin ditzakegu ibilbide gastronomikoak eta gidatutako dastaketak ahaztu; izan ere, Gasteizko produktu onenez eta giro bikainenez gozatu ahalko dugu horietan.

Non jan, atsedean hartuz kafe bat non hartu, oroigarri polit bat non erosi edo gaueko giroaz non gozatu jakin nahi baduzu, eskatu IZARREN GIDA turismo-bulegoan. Gasteiz On Merkatarien Elkartearen ekimena da aipatu gida.

MUSEOAK ETA KULTUR-ZENTROAK

Artium Arte Garaikidearen Euskal zentro-museoa / Bibat Arkeologia museoa eta Fournier Karta museoa / Arte Ederren museoa / Natura Zientzien museoa / Arma museoa / Arte Sakratuaren museoa / Farolen museoa / Montehermoso Kulturunea / ATARIA Salburuko Hezeguneen Interpretazio Zentroa.

BALIABIDEEN GIDA

Larrialdiak, Ertzaintza.112

Pediatriako larrialdiak: 945 00 70 00

Radiotaxi. 945 27 35 00

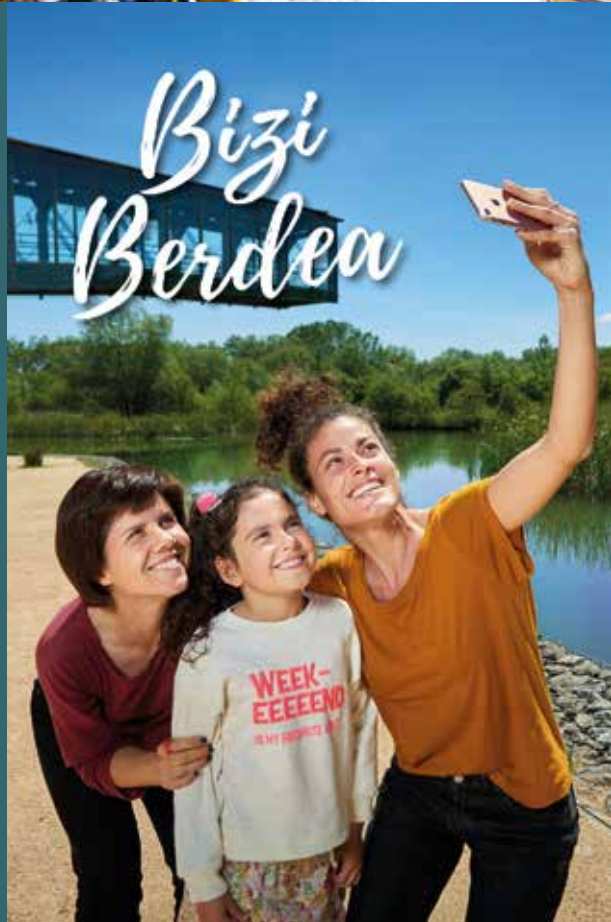
Radio-taxi Celedón 945 27 20 00

Udaleko ibilgailu-gordailua. Agirrelanda 8.
945 161 100 / 945 158 000

Renfe. 912 320 320

Aireportua. 945 163 500 / 902 404 704

Autobus-geltokia. 945 161 666

**VITORIA
GASTEIZ**
turismo
& convention bureau

EUSKADI
BASQUE COUNTRY

Europako Hiriburu Berdea 2012.
Vitoria-Gasteizek 2016tik dauka **Biosphere Responsible Tourism** ziurtagiria, helmuga turistiko jasangarria dela egiaztatzen duena.

INFORMAZIO GUZTIA HEMEN

Turismo-bulegoa, Espainia plaza 1

945 16 15 98 / 945 161 599

turismo@vitoria-gasteiz.org

Irekitzeko orduetgia: Al-Lr 10:00etatik 19:00etara

Igande eta jaiegunetan: 11:00etatik 14:00etara

www.vitoria-gasteiz.org/turismoa

turismo_vitoria

turismovitoria